

Medewerkers universiteit geven les aan hun kinderen

Ter gelegenheid van het 400-jarig bestaan van de Rijksuniversiteit Groningen geven meer dan honderd medewerkers dit voorjaar les op de school van hun zoon of dochter. Ze gaan op pad in Noord-Nederland om kinderen en jongeren te vertellen over hun vakgebied: van rechten tot geneeskunde, van biologie tot astronomie. Gisteren kwamen de medewerkers bijeen voor een gezamenlijke aftrap van deze gastlessenreeks.

Tijdens de lessen komt ook het door het publiek gekozen onderzoek naar gezond oud worden aan bod dat de RUG ter ere van haar jubileum uitvoert.

Kinderen achter de computer. beeld ANP

Virtuele buddy kan steun bieden bij online pesten

Een virtuele buddy om mee te chatten kan advies en emotionele steun geven aan kinderen die online worden gepest. Dat blijkt uit onderzoek waarop Janneke van der Zwaan op 10 maart promoveerde aan de TU Delft. Van der Zwaan onderzocht of een virtueel karakter dat via internet communiceert ook sociale steun kan bieden in de vorm van sympathie, aanmoediging en advies. Ze ontwikkelde de empathische chatbot Robin, een figuurtje dat lijkt op stripfiguur Spongebob. Robin stelt op het computerscherm vragen waarop het kind kan reageren. Studenten, hulpverleners en kinderen vonden de chatbot goed.

Homepage van startstuder.nl. beeld RD, Anton Dommerholt

Informatie gebundeld op startstuder.nl

Minister Bussemaker van Onderwijs lanceerde vorige week samen met scholieren- en studentenorganisaties de website startstuder.nl. De site is hét centrale informatiepunt voor ieder die wil gaan studeren in het hoger onderwijs.

Op startstuder.nl vinden aankomende studenten alles over een goede studiekeuze, geldzaken en huisvesting. Door onder meer een checklist op de website weten scholieren en studenten precies aan welke stappen ze moeten denken voordat ze gaan studeren in het hoger onderwijs. De scholieren- en studentenbonden zijn blij met het initiatief.

Vies

tekst Elzi de Voogd-Goedbloed

Sybe is verkouden. 's Nachts klinkt zijn blafhoest door het huis en ligt hij kreunend te woelen in zijn bed. Door al het gedraai is de helft van zijn wenkbrauw weggeschuurd, wat er merkwaardig uitziet. Zijn neus en bovenlip zijn droog en korstig, zijn wangen vuurrood en schraal. Zijn inwendige snotfabriekje draait overuren en produceert indrukwekkende hoeveelheden. We rennen voortdurend met doekjes achter hem aan, maar zijn niet zelden te laat om te voorkomen dat hij zijn mouw als zakdoek gebruikt. Of onze kleding, als we toevallig in de buurt zijn. De wasmachine krijgt dagelijks beddengoed, een pyjama, minstens twee truien en een paar slabbers te verwerken. Tijdens het ontbijt moet hij hoesten en de spetterkruiden vliegen in het rond. Ik zit naast hem aan tafel en krijg de volle laag. De honing op zijn boterham, bedoeld om zijn keel te verzachten, bevalt Sybe niet zo. Hij stopt een nieuw stukje in zijn mond, wacht even zonder te kauwen, buigt voorover en laat het kledderige stukje op tafel vallen.

Als er een aspect van het leven met Sybe is dat ik goed zou kunnen missen, is het de viezigheid. Dan heb ik het nog niet eens over het feit dat hij niet zindelijk is. Daar ben ik aan gewend en het doet me weinig. De snorterperiodes zijn, hoewel lastig en arbeidsintensief, ook niet zo erg. Maar het feit dat hij zo nu en dan kwijlt vind ik heel vervelend, vooral als dat aan tafel gebeurt. Sybe kan best netjes eten, zeker gezien zijn beperking en de bouw van zijn mond. Ik ken mensen (kinderen en zelfs ook volwassenen) die meer onsmakelijke bijgeluiden produceren tijdens het eten dan Sybe. Als je hem een bord voorziet zonder bestek, wacht hij met eten totdat hij een lepel of vork heeft gekregen. Tenzij dat echt te lang duurt natuurlijk! Er valt wel het een en ander op de grond of op het voetenplankje van zijn stoel, maar Sybe ruimt het zelf op. Als hij de kans krijgt, gaat hij na de maaltijd op de grond zitten en eet alles op wat hij daar ziet liggen. Dat geeft niet, want het stukje vloer onder zijn stoel wordt dagelijks een keer of drie gedweild. Maar o, dat kwijlen. Ik was altijd blij dat Sybe dat niet deed, vooral vanwege de bejegening door anderen. Een oom die Sybe speelt boven zijn hoofd zwierde, deed dat nooit meer toen hij een helder sliertje speeksel ternaauwernood kon ontwijken. Iemand anders zei tijdens het eten niet tegenover Sybe te willen zitten, want dat benam hem de eetlust. Zulke dingen zijn niet leuk.

Het kwijlen begon toen Sybe gebitsproblemen kreeg en ging wisselen. Ook als hij verkouden is, is het raak. Nu weten we inmiddels dat, als het kraantje weer opengezet wordt, we drie dingen moeten checken. Is hij verkouden? Zit er een tand of kies los? Heeft hij een gaatje? Als het probleem is opgelost, is het kwijlen meestal ook weer een poosje over, mits we hem niet te veel zoetigheid geven. We mogen niet klagen. Er zijn mensen die door hun lichamelijke beperking voortdurend kwijlen en daar zelf heel veel last van hebben. Ze weten maar al te goed wat dat betekent voor de manier waarop mensen tegen hen aankijken. Alsof ze ook verstandelijk beperkt zijn. Sybe is juist verstandelijk gehandicapt en heeft totaal geen last van wat anderen van hem denken. Maar ik wel! „Slik maar in”, zeg ik tegen hem. Sybe kijkt bedremmeld, denkt na, langzaam zie ik het kwartje vallen, hij slikt. Arm kind. Waarom kan ik hem niet gewoon lekker laten kwijlen?!

Elzi de Voogd is moeder van Sybe (11). Sybe heeft een diepe verstandelijke beperking en kan niet praten.

Duidelijke opvoeding door aanleren etiquette

tekst Gijbert Wolvers

Spannend. Lunchen met twee dames die een boek hebben geschreven over etiquette en opvoeding. Al snel wordt subtiel gezegd dat de salade niet op het brood hoeft. Maar als de etiquettespecialist zegt dat het brood met kaas-crème ook met de hand mag worden gegeten, ontspant dat weer.

roep vanuit scholen en de overheid: Ouders, voed uw kinderen thuis op! Ouders zijn vaak bezig om alles uit hun kind te halen, maar veel minder met het bijbrengen van de juiste manieren van omgaan met anderen. De opvoeding begint thuis. Etiquette leer je al in de babytijd, van hoe ouders met elkaar omgaan.

Daarnaast zijn ouders onzeker over de opvoeding. We willen hun daarom handvatten geven die passen bij de 21e eeuw. Daarbij houden ze uiteraard ruimte voor eigen interpretatie.”

Akkerman: „Die roep om een duidelijker opvoeding klinkt ook

vanuit de politiek. Naar aanleiding van het incident waarbij een voetbalvader werd doodgeschot, riep een minister ouders voor vooral hun kroost aan te pakken.”

Leidt etiquette niet tot een saai leven?

Berman: „Nee hoor. Etiquette geeft kinderen juist zelfvertrouwen als ze weten hoe het hoort; dat ze de omgangsvormen kennen als ze bij anderen zijn. Dat is voor hen fijn, en levert de ouders een compliment op: Wat heb jij leuke kinderen! Kinderen blij, ouders blij. Ik geef workshops over etiquette aan volwassenen. Na afloop vertelde een zakenman een keer

hoe ongelukkig hij zich voelde bij zakelijke etentjes, omdat hij niet wist hoe hij zich aan tafel moest gedragen. En tafelmanieren zijn maar een klein deel van de totale omgangsvormen.”

Mag je wel boterhammen met je handen eten?

Berman: „Natuurlijk wel. De meeste mensen doen dat, dan is het zelfs het lekkerst. Als je maar weet hoe het hoort, met vork en mes. Als kinderen maar de etiquette kennen, passend bij hun leeftijd. Bijvoorbeeld: boos worden mag, maar meppen niet.”

Waarom zo veel aandacht voor

pesten in het boek?

Akkerman: „Dat heeft te maken met het stimuleren van inlevingsvermogen. Daarmee kun je bij een kind van 3 al beginnen.

Weliswaar zijn er zo'n twintig jaar geleden pestprotocollen ingevoerd, maar ze werken onvoldoende. Pesten wordt in Nederland nog veel te vaak getolereerd. Tegen een pestcultuur helpt ook geen protocol als het steeds minder wordt uitgevoerd en als dat bovendien ervan uitgaat dat het gepeste kind weerbaarder moet worden. Dat is niet zo. De péster moet worden bijgeschoold. Hij moet weten van de funeste gevolgen van zijn gedrag en leren

„Het geeft kinderen zelfvertrouwen als ze weten hoe het hoort. Dat ze de omgangsvormen kennen als ze bij anderen zijn. Dat is voor hen fijn, en levert de ouders een compliment op.” beeld RD, Christiaan Zielman

de ander te respecteren.”

„Sjors: „Ik schaamde me rot toen ik laatst een oud-schoolgenootje tegenkwam, die tegen mij zei: „Nu ik je toch weer eens tegenkom, wil ik eindelijk wel eens van je weten waarom jij mij vroeger zo pestte. Ik heet Koen, weet je nog wel?” Ik keek hem aan en zag een gewone en aardige vent voor me staan. Ik antwoordde toen stuntelig: „Ik weet niet meer waarom.” Toen vertelde hij hoe erg hij het had gevonden dat hij nooit mocht meedoen met voetballen, zelfs niet eens een keertje op doel. Dat mocht namelijk niet van mij. (...) Ik vond het heel erg om zo een spiegel voorgehouden te krijgen en schaamde me diep. (...) Het zat me nog lang dwars, dat ik zo'n aardig mens vroeger had gepest.”

Is Nederland aan het verhufteren?

Berman: „Dat is absoluut niet zo. Een heel grote groep Nederlanders doet het goed. Maar die valt niet op. Herriemakers wel.”

Akkerman: „Ik ben iets somberder. Neem het verkeer, al die fietsers die geen hand uitsteken of

Marga Akkerman (l.) en Magda Berman willen met hun boek ouders helpen hun kinderen omgangsvormen te leren. beeld RD

volgende boek, dat de puberleertijd behandelt, meer aandacht geven.”

Maakt het bij de etiquetteopvoeding nog verschil of het om een klein of een groot gezin gaat?

Akkerman: „Ja, hoe meer kinderen er zijn, des te meer organisatie een gezin nodig heeft. Corvee wordt een noodzaak.

Bij grote gezinnen wordt de meeste energie in de opvoeding van de oudste kinderen gestoken. De jongere kinderen zien dan wel aan de opvoeding van de oudere wat ongewenst gedrag is. Bovendien voeden die oudsten de kleintjes weer op. Grote gezinnen zijn vaak het tegenbeeld van de doorgeslagen geïndividualiseerde samenleving.”

Lijkt de nadruk op etiquette en sociale omgangsvormen niet sterk op de christelijke waarde over de omgang met de medemens?

Akkerman: „We hebben het boek niet vanuit een bepaald levensbeschouwelijk perspectief geschreven. Maar inderdaad, de Tien Geboden gaan ook over het respect voor de ander en hebben een ongelofelijk belangrijke betekenis in de samenleving.

„Etiquette begint al in de babytijd”

het rechts inhalen op de snelweg. Als je naar het Concertgebouw gaat, is het soms verbijsterend hoe mensen keihard hoesten of ongeneerd inzicht geven in hun mondholte. Velen lopen onder het applaus al weg.”

Hoe moeten ouders hun kind de juiste etiquette bijbrengen?

Berman: „Door het goede voorbeeld te geven. Sommige dingen doe je onbewust: roddelen over je werk, spelen met de smartphone tijdens de avondmaaltijd. Overigens gaan we het element “omgaan met de smartphone” in ons

hangen na gebruik, helpen met de tafel afruimen. Voor een 10-jarige komt daar bij: zelfstandig de tafel dekken, helpen met de afwas, het konijnenhok verschonen, de hond uitlaten, een boodschapje doen, in de tuin helpen, fiets binnenzetten, eigen kamer en bureau eens in de week opruimen en afstoffen, bed opmaken.

Abonneevoordeel

RD-abonnees krijgen tot en met 14 april 2014 € 4,80 korting. “Wat heb jij leuke kinderen!” kost dan niet € 19,75, maar € 14,95. Zie rd.nl/abonneevoordeel/boeken. Heeft u geen internet? Bel dan abonneeservice voor de kortingscoupon: 055-5390498.